

Protokół

15. posiedzenia, I. sesyi, IX. peryodu Sejmu galicyjskiego z dnia 8. października 1908.

Początek o godzinie 10 minut 30 przed południem.

Przewodniczący: Marszałek krajowy J. E. Stanisław hr. Badeni.

Sekretarze: Mieczysław Urbański, Stanisław Henryk hr. Badeni, Jan Wasung, Zacharyasz Skwarko.

Obecnych posłów 135.

Ze strony Rządu: c. k. Wiceprezydent Namiestnictwa Włodzimierz hr. Łoś.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Marszałek oznajmia, iż protokół 13. posiedzenia uważa za przyjęty, gdyż nie wniesiono przeciw niemu żadnych zarzutów, protokół 14. posiedzenia złożony jest w biurze sejmowym do przejrzenia.

Marszałek oznajmia, że na wczorajszym posiedzeniu uczynił zarzut p. Górskiemu, że był nieobecny w Izbie bez otrzymania urlopu.

Zarzut ten Marszałek prostuje, ponieważ p. Górski był nieobecny z powodu wypadku śmierci w rodzinie i usprawiedliwił swą nieobecność.

Sekretarz p. Stanisław Henryk hr. Badeni odczytuje spis petycji wniesionych po dzień 23. września 1908 roku, które przydzielono następującym komisjom, a mianowicie:

Komisji budżetowej: L. s. 2066—2076, 2089—2093, 2119.

Komisji szkolnej: L. s. 2077—2080, 2094—2096, 2117.

Komisji gminnej: L. s. 2107, 2110.

Komisji petycyjnej: 2111.

Komisji prawniczej: L. s. 2103—2105, 2118.

Komisji drogowej: L. s. 2097, 2098, 2100—2102.

Komisji kolejowej: L. s. 2106.

Komisji przemysłowej: L. s. 2099, 2108, 2109.

Po odczytaniu petycji L. s. 2100 zbiorowej w sprawie ukrajowienia drogi Bier-towice-Zembrzyce przemawia p. Styła, popierając tę petycję.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje spis dalszych petycji, które przydzielono odnośnym komisjom jak wyżej.

Marszałek wzywa sekretarza do odczytania złożonej interpelacji.

Sekretarz p. St. H. hr. Badeni odczytuje zgłoszoną interpelację, która opiewa:

I n t e r p e l a c y a

posła Stapińskiego i tow. do c. k. Rządu w sprawie krwawych zajść we Lwowie w dniu 27. września 1908.

Zważywszy, że wypadki, jakie zaszły w dniu 27. września 1908 we Lwowie, wywołały wielkie zaniepokojenie opinii publicznej ;

zważywszy, że opinia publiczna domaga się jak najdokładniejszego wyświetlenia krwawych wypadków i pociągnięcia do odpowiedzialności winnych zajścia ;

zważywszy wreszcie, że postępek policyi w każdym razie kwalifikuje się jako brutalny napad :

podpisani zapytują c. k. Rząd :

1) Czy zechce jak najrychlej i jak najdokładniejszą dać odpowiedź na wniesione już w tej sprawie interpelacje ?

2) Co zamierza c. k. Rząd uczynić, aby się na przyszłość podobne wypadki więcej nie powtórzyły ?

Lwów, dnia 8. października 1908.

Interpelant
Jan Stapiński.

Bernadzikowski, Wasung, Jampolski, Żardecki, Cieluch, Jedynak, Bojko, Ptak, Styła, Myjak, Długosz, Witos, Bis, Krężel.

Marszałek oznajmia, że odczytaną interpelację odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek udziela głosu p. Pilatowi celem złożenia oświadczenia imieniem Wydziału krajowego.

P. T. Pilat składa imieniem Wydziału krajowego następujące oświadczenie :

Na wczorajszym posiedzeniu Wys. Sejmu szan. poseł Adam, uzasadniając swój

wniosek o zmianie składu Rady szkolnej krajowej, powiedział, że Wydział krajowy, powołując w najświeższym czasie, bo już w czasie obecnej sesji sejmowej, 3 członków do Rady szkolnej krajowej, przekroczył swoją kompetencję, a przekroczył ją dlatego, że obecny Wydział krajowy niezupełnie legalnie urządzuje.

Twierdzenie to, zawierające ciężki zarzut nielegalnego postępowania, zniewolony jestem niniejszem imieniem Wydziału kraj. sprostować. Wydział krajowy powołał w r. b. na nowo 3 członków do Rady szkolnej krajowej, ale nie w czasie obecnej sesji sejmowej, co byłoby istotnie wprost niewłaściwem, ale jeszcze na d. 26. maja b. r. Wydział krajowy w myśl §. 14. statutu krajowego urządzuje legalnie w obecnym składzie, dopóki Wys. Sejm nowego Wydziału krajowego nie wybierze, więc w tym wypadku działał legalnie.

Nie mógł zaś Wydział krajowy odroczyć powołania 3 członków Rady szkolnej krajowej, ani zaproponowania 6 członków jejże Rady do nominacji przez Najj. Pana, albowiem pismem JE. p. Namiestnika jako prezydenta Rady szkolnej krajowej z dnia 13. maja b. r. l. 156 pr. R. S. K. wezwany został do wyznaczenia jak najspieszniej owych 3 członków Rady szkolnej kraj. i przedstawienie do nominacji dalszych 6 członków. Wezwanie to usprawiedliwionem jest tą okolicznością, że rada szkolna krajowa jako ciało administracyjne nie może mieć przerwy w urzędowaniu. Z tego też powodu nie mógł Wydział krajowy odwlec nominacji do czasu zebrania się Wys. Sejmu i wyboru nowego Wydziału krajowego. Nie mógł tego uczynić tem bardziej, że w ustawie z 15. lutego 1903 o Radzie szkolnej kraj. niema postanowienia analogicznego do przytoczonego przepisu §. 14. statutu krajowego.

Izba przystępuje do porządku dziennego, którego punktem pierwszym jest :

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia

Reprezentacji powiatowej w Tłumaczu na przyjęcie poręki za powiatową kasę oszczędności w Tłumaczu, tudzież na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 50.000 koron na założenie tej kasy.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Pierwsze czytanie sprawozdania Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Nowym Targu na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 170.000 koron na założenie szpitala powiatowego w Nowym Targu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński wnosi o przekazanie tego przedłożenia komisji administracyjnej.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Łańcucie na pobór w r. 1908 wyższych dodatków powiatowych do podatków bezpośrednich.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Reprezentacji powiatowej w Łańcucie zezwala się w myśl postanowień §. 23. ust. z 17. czerwca 1874 Dz. u. kr. Nr. 51 pobierać w r. 1908 na cele powiatu dodatki powiatowe w wysokości 55% (pięćdziesiąt pięć) od państwowych podatków bezpośrednich w powiecie przypisanych, z wyłączeniem podatku osobisto-dochodowego, a to obok 18% dodatku na cele drogowe, przepisanego §-em 12. ustawy z dnia 10. grudnia 1907 Dz. u. kr. Nr. 155.

Izba uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Na wniosek sprawozdawcy uchwała Izba przystąpić do drugiego czytania powyższego wniosku bez czytania, a w oddzielnem głosowaniu przyjmuje ten wniosek w drugim czytaniu.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania tej uchwały bez czytania, przyjmuje Izba powyższą uchwałę w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie Wydziału krajowego w przedmiocie zezwolenia gminie Mosty wielkie (pow. Żółkiew) na pobór podwyższonych opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Sprawozdawca p. Wereszczyński odczytuje sprawozdanie Wydziału krajowego zakończone projektem następującej ustawy:

U s t a w a

z dnia o zezwoleniu gminie Mosty wielkie (powiat Żółkiew) na pobór opłat gminnych od napojów spirytusowych, piwa i miodu.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Gminie Mosty wielkie (powiat Żółkiew) zezwala się pobierać od wejścia w życie niniejszej ustawy przez lat dziesięć opłaty gminne od niżej poszczególnionych napojów dla miejscowej konsumpcji przeznaczonych według następującej taryfy:

1) Od jednego litra stustopniowego spirytusu, dającego się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, po 16 h., czyli od jednego hektolitra stustopniowego spirytusu po 16 koron.

2) Od jednego hektolitra słodzonych napojów spirytusowych, w których zawartość alkoholu nie da się oznaczyć stustopniowym alkoholometrem, jako to: araku, rumu, koniaku, ponczowej esencji, likieru, śliwowiecy i rozolisu, po 11 koron, czyli od jednego litra po 11 h.

3) Od jednego hektolitra piwa po 3 kor. 40 h.

4) Od jednego hektolitra miodu po 10 koron.

Art. II.

Okręg poborowy stanowi gmina Mosty wielkie.

Art. III.

Ta opłata ciąży tylko na konsumpcyi miejscowej w obrębie gminy, nie można nią obciążać produkcji ani obrotu handlowego.

Art. IV.

Od opłaty tej ma być wolną wódka w tych wszystkich wypadkach, w których po myśli §. 6. ces. rozp. z 17. lipca 1899, Dz. p. p. Nr. 120 część II. wolną jest od państwowej opłaty konsumpcyjnej.

Art. V.

Bliższe postanowienia co do sposobu poboru tych opłat wyda w drodze administracyjnej c. k. Namiestnictwo w porozumieniu z Wydziałem krajowym.

Art. VI.

Dzierżawa dochodu z tych opłat ma być złączoną po koniecu roku 1910 z dzierżawą prawa propinacyi w Mostach wielkich, a dla przeprowadzenia tej dzierżawy obowiązana jest gmina po koniecu roku 1910 zgodnie porozumieć się z c. k. Dyrekcyą galic. funduszu propinacyjnego, względnie z dzierżawcą prawa propinacyi w Mostach wielkich.

Art. VII.

Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy traci moc obowiązującą ustawa z dnia 20. czerwca 1898 Du. u. kr. Nr. 51.

Art. VIII.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnem głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwaliwszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzeciem czytaniu bez czytania.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego dotyczącem krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie.

Sprawozdawca p. Julian Brunicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

2. Sejm ustanawia w miejsce dotychczasowego następujący etat osób i płac w kraj. szkole ogrodniczej w Tarnowie:

a) kierownik a zarazem nauczyciel fachowy z płacą 3400 koron, dodatkiem aktywalnym 300 kor. i wolnem mieszkaniem oraz prawem do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 400 kor., trzy ostatnie po 600 koron rocznie;

b) nauczyciel fachowy z płacą 2.800 koron, dodatkiem aktywalnym 240 koron i dodatkiem na mieszkanie 400 kor., oraz z prawem do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 300 kor., trzy ostatnie po 400 kor. rocznie;

c) nauczyciel do nauk elementarnych z płacą 1700 kor., dodatkiem aktywalnym 140 kor., dodatkiem na pomieszkanie 360 kor., oraz prawem do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 160 kor., trzy ostatnie po 200 kor. rocznie.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Tertil i stawia następującą dostatecznie poparte rezolucje:

Wysoki Sejm raczy nadto uchwalić:

1. Podwyższenie etatu plac personalu nauczycielskiego w tej szkole ma nastąpić od 1. stycznia 1908.

2. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zaraz przystąpił do wykonania inwestycji dla krajowej szkoły ogrodniczej w Tarnowie, wyszczególnionych w sprawozdaniu komisji, jako to:

a) zaprowadzenia sieci wodociągowej lokalnej dla ogrodu szkolnego;

b) zakupienia pary koni dla ogrodu szkoły;

c) zakupienia potrzebnych narzędzi;

d) wybudowania szklarni odpowiednich rozmiarów systemu nowożytnego, a zastosowanego do stosunków krajowych; i potrzebne na ten cel kwoty, o ile nie znajdują pokrycia w budżecie r. 1908 i 1909, wstawił do budżetu na rok następnym.

3. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zaraz przystąpił do czynności przygotowawczych zmierzających do wystawienia nowych budynków zakładowych dla tej szkoły na terenie położonym bliżej nowego ogrodu i w sposób odpowiadający celowi zakładu i warunkom postępu — i ażeby złożył Sejmowi z tych czynności przedwstępnych na najbliższej sesji sprawozdanie z wnioskami względem wstawienia potrzebnych na ten cel kwot do budżetów lat następnych, począwszy od r. 1910.

4. Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na następnej sesji sejmowej przed-

łożył wnioski na reorganizację tej szkoły stosownie do dawniejszych poleceń Sejmu (od 3. lutego 1898), tak, iżby plan nauki teoretycznej i praktycznej odpowiadał poziomowi umysłowemu uczniów tej szkoły i warunkom postępów gospodarstwa w kraju.

Przemawia p. Męciński.

Przemawia p. Stapiński.

Przemawia członek Wydziału krajowego p. Pilat.

Przemawia p. Tertil.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca p. Julian Brunicki.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowej szkole ogrodniczej w Tarnowie.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek komisji.

Sprawozdawca czyta:

2. Sejm ustanawia w miejsce dotychczasowego następujący etat osób i plac w kraj. szkole ogrodniczej w Tarnowie:

a) kierownik a zarazem nauczyciel fachowy z płacą 3400 koron, dodatkiem aktywalnym 300 kor. i wolnem pomieszkaniem, oraz prawem do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 400 kor., trzy ostatnie po 600 koron rocznie;

b) nauczyciel fachowy z płacą 2.800 koron, dodatkiem aktywalnym 240 koron i dodatkiem na pomieszkanie 400 koron, oraz z prawem do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 300 kor., trzy ostatnie po 400 kor. rocznie;

c) nauczyciel do nauk elementarnych z płacą 1.700 kor., dodatkiem aktywalnym 140 kor., dodatkiem na pomieszkanie 360

kor., oraz prawem do pięciu dodatków pięcioletnich, z których dwa pierwsze po 160 kor., trzy ostatnie po 200 kor. rocznie.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Marszałek odczytuje następującą rezolucję p. Tertila:

1) Podwyższenie etatu płac personalu nauczycielskiego w tej szkole ma nastąpić od 1. stycznia 1908.

Izba bez rozprawy odrzuca tę rezolucję p. Tertila.

Marszałek odczytuje następującą rezolucję p. Tertila.

2) Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zaraz przystąpił do wykonania inwestycji dla krajowej szkoły oprodniczej w Tarnowie, wyszczególnionych w sprawozdaniu komisji jako to:

a) zaprowadzenia sieci wodociągowej dla ogrodu szkolnego,

b) zakupienia pary koni dla ogrodu szkoły,

c) zakupienia potrzebnych narzędzi,

d) wybudowania szklarni odpowiednich rozmiarów systemu nowożytnego, a zastosowanego do stosunków krajowych i potrzebne na ten cel kwoty, o ile nie znajdują pokrycia w budżecie r. 1908 i 1909, wstawił do budżetu na r. następny.

Izba bez rozprawy odrzuca tę rezolucję p. Tertila.

Marszałek odczytuje następującą rezolucję p. Tertila:

3) Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zaraz przystąpił do czynności przygotowawczych, zmierzających do wystawienia nowych budynków zakładowych dla tej szkoły na terenie położonym bliżej nowego ogrodu i w sposób odpowiadający celowi zakładu i warunkom postępu i ażeby złożył Sejmowi z tych czynności przed-

wstępnych na najbliższej sesji sprawozdanie z wnioskami względem wstawienia potrzebnych na ten cel kwot do budżetów lat następnych, począwszy od r. 1910.

Izba bez rozprawy odrzuca tę rezolucję p. Tertila.

Marszałek odczytuje następującą rezolucję p. Tertila:

4) Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby na następnej sesji sejmowej przedłożył wnioski na reorganizację tej szkoły stosownie do dawniejszych poleceń Sejmu (od 3. lutego 1898), tak, iżby plan nauki teoretycznej i praktycznej odpowiadał poziomowi umysłowemu uczniów tej szkoły i warunkom postępu gospodarstwa w kraju.

Izba bez rozprawy odrzuca tę rezolucję p. Tertila.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o sprawozdaniu Wydziału krajowego o krajowym zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i o popieraniu sadownictwa w kraju.

Sprawozdawca p. Julian Brunicki, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

1. Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie Wydziału krajowego o krajowym Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach i o popieraniu ogrodnictwa w kraju.

2. Sejm ustanawia w miejsce dotychczasowego następujący etat osób i płac w krajowym Zakładzie sadowniczym w Zaleszczykach:

a) kierownik a zarazem nauczyciel fachowy z płacą 3.240 koron, dodatkiem aktywalnym 300 koron i pomieszkaniem, oraz z prawem do poboru pięciu dodatków pięcioletnich, każdy po 400 koron rocznie;

b) nauczyciel fachowy z płacą 2.640 kor., dodatkiem aktywalnym 240 koron i pomie-

szkaniem, oraz z prawem poboru pięciu dopatków pięcioletnich, każdy po 300 koron rocznie.

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej i uchwała oddzielnie oraz bez rozprawy powyższe wnioski 1 i 2 komisji, które p. sprawozdawca odczytuje.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego w przedmiocie petycji Zarządu Kółka rolniczego w Padwi narodowej.

Sprawozdawca p. Julian Brunicki odczytuje sprawozdanie komisji, zakończone następującym wnioskiem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję Kółka rolniczego w Padwi narodowej odstępuje się Wydziałowi krajowemu.

Izba uchwała bez rozprawy powyższy wniosek komisji.

Następuje:

Sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o petycji gminy Tarnów w sprawie regulowania rzeki Wątku.

Sprawozdawca p. Battaglia, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, aby wykonał projekt i kosztorys regulacji rzeki Wątku w obrębie gminy Tarnowa, a następnie zapewniwszy udział państwa w wysokości jednej trzeciej części kosztów oraz taki sam udział interesowanych, w szczególności gminy miasta Tarnowa, przedstawił Sejnrowi wniosek, dotyczący równego udziału kraju w kosztach wspomnianej regulacji.

Izba bez rozprawy uchwała powyższy wniosek.

Następuje:

Sprawozdanie komisji administracyjnej w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bochni na zaciągnięcie pożyczki komunalnej w kwocie 150.000 koron na budowę dróg i mostów.

Sprawozdawca p. Tertil, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy załączoną ustawę w brzmieniu zaprojektowaną przez Wydział krajowy uchwalić:

U s t a w a

z dnia w przedmiocie zezwolenia Reprezentacji powiatowej w Bochni na zaciągnięcie pożyczki w kwocie 150.000 koron.

Zgodnie z uchwałą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkim Księstwem Krakowskim rozporządzam, co następuje:

Art. I.

Reprezentacji powiatowej w Bochni zezwala się na zaciągnięcie imieniem powiatu pożyczki w kwocie 150.000 K na budowę, względnie wykończenie budowy dróg: Ujście solne-Brzesko. Bochnia-Szezurowa, Niepołomice-Grabie, Grodkowice-Brzezcie, Wiśniew-Kobyle, Dziewin-Chobot i Kłaj-Zabierzów.

Art. II.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu

W rozprawie ogólnej nikt głosu nie żąda, Izba przystępuje więc do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca wnosi przyjęcie tej ustawy en bloc.

Izba uchwała przyjęcie powyższej ustawy en bloc, poczem w oddzielnym głosowaniu uchwała cały projekt ustawy en bloc.

Uchwalivszy następnie na wniosek sprawozdawcy przystąpić do trzeciego czytania, uchwała Izba powyższy projekt ustawy w trzecim czytaniu bez czytania.

Następuje :

Sprawozdanie komisji kolejowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego z czynności departamentu IV. w sprawach kolejowych za czas od 1. grudnia 1906 do 31. marca 1908.

Sprawozdawca p. Kolischer, uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Niniejszem sprawozdaniem załatwia się petycyę do L. s. 491/08, 1085/08, 1229/08 i 1231/08.

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I.

Sejm przyjmuje de wiadomości sprawozdanie z czynności Departamentu VI. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 1. grudnia 1906 do 31. marca 1908.

II.

1. Sejm uznaje kolej lokalną z Przemysła na Krasieczyn, Dubiecko, Dynów, Krzemienna, Brzozów do Rymanowa za użyteczną i potrzebną ze względów na ogólne interesa kraju.

2. Sejm wzywa Wydział krajowy, aby celem zrealizowania kolei lokalnej z Przemysła do Rymanowa przedsięwziął rokowania z c. k. Rządem i interesowanemi stronami, przyczem by miał na szczególnej uwadze jak najspieszniejsze wybudowanie jej części między Brzozowem a Rymanowem i npoważnia Wydział krajowy do wypracowania projektu tej części linii za zaliczeniem kosztów projektu z krajowego funduszu kolejowego za zwrotem z kapitału budowy kolei.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przy zrealizowaniu projektu kolei z Prze-

mysła do Rymanowa zostały odpowiednio uwzględnione interesa kolei wąskotorowej Przeworsk-Dynów, które będą narażone z powodu konkurencji stworzyć się mającej przez tę nową kolej.

III.

Celem umożliwienia budowy kolei lokalnej z Lubaczowa na Cieszanów do granicy rosyjskiej koło Płazowa pod Narołem poleca się Wydziałowi krajowemu, aby jeżeliby badania Wydziału krajowego wykazały, że interesenci po stronie rosyjskiej postarają się o komunikacyę drogową z rosyjskiego obszaru ciężenia do Płazowa, podjął rokowania z c. k. Rządem o umożliwienie utworzenia urzędów cłowych austriackiego i rosyjskiego w Płazowie na ten wypadek, jeżeliby kolej z Lubaczowa na Cieszanów do Płazowa była wybudowaną.

IV.

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania petycyę gminy Baligród i okolicznych gmin o budowę kolei ze stacyi Lisko - Łukawica na Baligród do Cisny, względnie o zaprowadzenie ruchu automobilowego między temi miejscowościami.

O ile rozchodzić się będzie o ruch automobilowy, poleca się petycyę Rządowi do życzliwego traktowania.

V.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by jak najspieszniej zbadał kolej lokalną Kołomyja - Pistryń - Kosów - Kuty - Uścieryki pod względem technicznym i komercyjnym, przystąpił do rokowania z interesantami a także z c. k. Rządem co do wyjednania wydatnego przyczynienia się do kosztów budowy tej kolei i odnośne sprawozdanie i wnioski Sejmowi wkrótce przedłożył.

VI.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by rozpatrzył, czy nie należałoby wejść w porozumienie z c. k. Rządem co do upaństwowienia niektórych kolei lokalnych.

VII.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wobec gwałtownie rosnących zadań krajowego biura kolejowego, w szczególności celem przyspieszenia badania i opracowania projektów nowych linii kolejowych przedstawił Sejmowi wnioski co do pomnożenia etatu krajowego biura kolejowego, niemniej jak co do podniesienia wydatku w rubryce VIII. poz. 17. budżetu krajowego na badania techniczne i komercyjne nowo zgłoszonych projektów.

VIII.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w porozumieniu z Zarządkiem kolei państwowych zbadał i ewentualnie pomyślnie załatwił sprawę zaprowadzenia na przestrzeni Trzebina - Siersza wodna w godzinach popołudniowych jeszcze jednej pary pociągów osobowych względnie dodania wozów osobowych do pociągów węglowych, oraz przesunięcia trasy pociągów Nr. 6053 i 6054 o parę minut celem uzyskania połączenia do Krakowa i z Kralewa.

IX.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wszedł w porozumienie z c. k. Rządem względem spożytkowania statystyki kolejowej i pocztowej dla celów statystyki handlu Galicyi, zwłaszcza handlu zewnętrznego, a ewentualnie przedstawił Sejmowi odpowiednie wnioski.

X.

Sejm wzywa c. k. Rząd, by w ten sposób zreformował rachunkowość i statystykę kolejową, iżby dawała ona dokładny i szczegółowy obraz ruchu towarowego i osobowego oraz wyników finansowych nie tylko całej naszej sieci, lecz także poszczególnych jej zwartych teorytorów.

XI.

Z uwagi na okoliczność, że przy sposobności upaństwowienia kolei Staatseisenbahngesellschaft, Nordwestbahn i Süd-Nord-

deutsche-Verbindungsbahn Rząd zamierza uskuteczyć t. zw. reformę taryfową, z uwagi dalej, że zachodzi obawa poważna, iż ta reforma będzie w rzeczywistości znacznym podwyższeniem obowiązujących taryf kolejowych, z uwagi, że żaden kraj koronny nie ma tak niekorzystnego położenia geograficznego jak Galicya, z uwagi, iż warunki produkcji są wogóle w Galicyi trudniejsze jak w ościennych krajach koronnych, wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy nkładaniu nowej taryfy uwzględnił te stosunki i ułożył taryfę odpowiednią dla produkcji galicyjskiej, w tak trudnych warunkach walczącej.

XII.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przez rychłe ulepszenie, rozszerzenie i pomnożenie urządzeń stacyjnych, zwłaszcza zakładów ranżowania, torów, magazynów i t. p. w Galicyi, w szczególności we Lwowie, Krakowie, Rzeszowie, Trzebini, Oświęcimiu, Białej, Żywcu i t. d. przyczynił się do przyspieszenia obrotu wagonów towarowych, a tem samem wogóle do istotnej poprawy stosunków ruchu frachtowego.

XIII.

Sejm wzywa c. k. Rząd, by nie dopuszczał do ogałacania północno-wschodniej sieci kolei państwowych z wagonów towarowych na rzecz linii zachodnich, lecz by w rozdziale parku wogóle, oraz we wszelkich fazach dyrygowania wozów sieć północno-wschodnia znajdowała uwzględnienie odpowiadające faktycznym potrzebom.

XIV.

Wzywa się c. k. Rząd, aby z okazji reorganizacji c. k. zarządu kolei państw. wziął pod przychylną rozwagę przydzielenie szlaków c. k. kolei północnej w Galicyi leżących wraz z jej kolejami lokalnymi w Galicyi władzy kolejowej z siedzibą w kraju.

XV.

Sejm wzywa c. k. Rząd, by przyznał funkcyonaryuszom autonomicznym co do

cen jazdy osobowej te same ulgi, które przysługują funkcyonaryuszom państwowym.

XVI.

Wzywa się c. k. Rząd aby przy każdym pociągu pospiesznym prowadził odpowiednią do frekwencyi ilość wozów III. klasy.

XVII.

Wzywa się c. k. Rząd, aby obniżył czynsz dzierżawy za restauracye kolejowe i w ten sposób umożliwił lepszą obsługę publiczności przez podanie zdrowych potraw.

XVIII.

Wzywa się c. k. Rząd, aby c. k. Dyrekcye kolejowe zobowiązały przedsiębiorców, utrzymujących na większych stacyach kolejowych czytelnie, do przechowywania odpowiedniego zapasu znaczków pocztowych dla drobnej sprzedaży.

XIX.

Wzywa się c. k. Rząd, aby na stacyach kolejowych i w pociągach kolejowych na szlakach galicyjskich utrzymywał należyty porządek.

XX.

Wzywa się c. k. Rząd, aby na liniach galicyjskich powiększył istniejące i utworzył nowe magazyny dla transportów mięsa.

XXI.

Sejm wzywa c. k. Rząd, by przez odpowiednie inwestycye na linii kolei lokalnej Tarnopol-Zbaraż (ochrony śniegowe, ładowne bydła i t. d.) umożliwił należyte funkcyonowanie tej kolei.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Halban i stawia następującą poprawkę:

do wniosku XII. po słowach „Białej, Żyweu“, a przed „i t. d.“ dodać słowa: „Drohobyczu, Borysławiu“

i rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby celem udogodnienia komunikacyi między Lwowem a Drohobyczem i Borysławiem, oraz między Lwowem a Ławoczmem i Pesztem zaprowadził pociągi pospieszne na linii Lwów-Ławoczne z odgałęzieniem ze Stryja do Drohobycza i Borysławia.

Izba popiera tę poprawkę i rezolucyę p. Halbana.

Przemawia p. Julian Brunicki i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, by w sposób stosowny a energiczny wystąpił przeciw gospodarce kartelowej, a specjalnie przeciw gospodarce kartelu żelaznego, dążył do zmuszenia kartelu do stosownej zniżki cen żelaza wogóle, a specjalnie szyn kolejowych, a gdyby to było bezskutecznem, by przystąpił do zakupna i sprowadzenia szyn z fabryk zagranicznych.

Izba popiera tę rezolucyę p. Juliana Brunickiego.

Przemawia p. Tymoteusz Staruch i stawia następującą poprawkę do rezolucyi XIX. komisyi, aby dodać słowa:

„i żeby na kolejach w Galicyi był używany tylko park kolejowy w dobrym stanie“.

Izba popiera tę poprawkę p. T. Starucha.

Przemawia p. Schätzel i stawia następującą rezolucyę:

Wzywa się c. k. Rząd, aby w razie dalszego opóźnienia w otwarciu ruchu na linii kolejowej Lwów-Brzeżany-Podhajce wprowadził niezwłocznie przynajmniej ruch na przestrzeni tej linii Potutory-Brzeżany.

Izba popiera tę rezolucyę p. Schätzla.

Przemawia p. Stapiński i stawia następującą rezolucyę:

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby posłom wybranym na Sejm krajowy w Galicyi udzielił na liniach kolejowych Galicyi, a to

tak własnych, jak i w jego zarządzie będących, tych samych zniżek, ułatwień i udogodnień, jakie mają posłowie Rady państwa.

Izba popiera tę rezolucję p. Stapińskiego.

Przemawia p. Bandrowski i stawia następującą rezolucję:

Wzywa się c. k. Rząd, aby wprowadził bezpośrednią jak najkrótszą komunikację między Krakowem a Warszawą.

Izba popiera tę rezolucję p. Bandrowskiego.

Przemawia p. Kiweluk.

Przemawia p. Staruch.

Marszałek udziela głosu p. Götzowi.

P. Götz zrzeka się głosu.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca p. Kolischer.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Marszałek oznajmia, że ponieważ nie zgłoszono poprawek do pierwszych czterech rezolucyj komisji, przeto poddaje łącznie rezolucje I—IV. komisji pod uchwałę komisji.

Sprawozdawca czyta:

I.

Sejm przyjmuje do wiadomości sprawozdanie z czynności Departamentu IV. Wydziału krajowego w sprawach kolejowych za czas od 1. grudnia 1906 do 31. marca 1908.

II.

1. Sejm uznaje kolej lokalną z Przemyśla na Krasieczyn, Dubiecko, Dynów, Krzemienna, Brzozów do Rymanowa za użyteczną i potrzebną ze względów na ogólne interesa kraju.

2. Sejm wzywa Wydział krajowy, by celem zrealizowania kolei lokalnej

z Przemyśla do Rymanowa przedsięwziął rokowania z c. k. Rządem i interesowanymi stronami, przy czem by miał na szczególnej uwadze jak najspieszniejsze wybudowanie jej części między Brzozowem a Rymanowem i upoważnia Wydział krajowy do wypracowania projektu tej części linii za zaliczeniem kosztów projektu z krajowego funduszu kolejowego za zwrotem z kapitału budowy kolei.

3. Sejm poleca Wydziałowi krajowemu, by przy zrealizowaniu projektu kolei z Przemyśla do Rymanowa zostały odpowiednio uwzględnione interesa kolei wąskotorowej Przeworsk-Dynów, które będą narażone z powodu konkurencji stworzyć się mającej przez tę nową kolej.

III.

Celem umożliwienia budowy kolei lokalnej z Lubaczowa na Cieszanów do granicy rosyjskiej koło Płazowa pod Narołem poleca się Wydziałowi krajowemu, aby jeżeliby badania Wydziału krajowego wykazały, że interesem po stronie rosyjskiej postarają się o komunikację drogową z rosyjskiego obszaru ciężenia do Płazowa, podjął rokowania z c. k. Rządem o umożliwienie utworzenia urzędów cłowych austriackiego i rosyjskiego w Płazowie na ten wypadek, jeżeliby kolej z Lubaczowa na Cieszanów do Płazowa była wybudowana.

IV.

Odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania petycję gminy Baligród i okolicznych gmin o budowę kolei ze stacyi Lisko-Łukawica na Baligród do Cisny, względnie o zaprowadzenie ruchu automobilowego między temi miejscowościami.

O ile rozchodzić się będzie o ruch automobilowy, poleca się petycję Rządowi do zyczliwego traktowania.

Izba bez rozprawy uchwała łącznie rezolucje I—IV. komisji.

Sprawozdawca czyta:

V.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by jak najszybciej zbadał kolej lokalną Kołomyja - Pistryń - Kosów - Knty - Uścieryki pod względem technicznym i komercyjnym, przystąpił do rokowania z interesantami a także z c. k. Rządem co do wyjednanania wydatnego przyczynienia się do kosztów budowy tej kolei i odnośne sprawozdanie i wnioski Sejmowi wkrótce przedłożył.

Przemawia p. Tracz.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca zrzeka się głosu.

Izba uchwała rezolucję V. komisji.

Marszałek oznajmia, że p. sprawozdawca przyjął poprawkę p. Halbana do rezolucji XII. komisji, poddaje więc pod uchwałę Izby łącznie rezolucje od VI. do XV., między którymi rezolucję XII. z poprawką p. Halbana, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

VI.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by rozpatrzył, czy nie należałoby wejść w porozumienie z c. k. Rządem co do upaństwowienia niektórych kolei lokalnych.

VII.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wobec gwałtownie rosnących zadań krajowego biura kolejowego, w szczególności celem przyspieszenia badania i opracowania projektów nowych linii kolejowych przedstawił Sejmowi wnioski co do pomnożenia etatu krajowego biura kolejowego, niemniej jak co do podniesienia wydatku w rubryce VIII. poz. 17. budżetu krajowego na badania techniczne i komercyjne nowo zgłoszonych projektów.

VIII.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by w porozumieniu z Zarządem kolei państwowych zbadał i ewentualnie pomyślnie za-

łatwił sprawę zaprowadzenia na przestrzeni Trzebinia-Siersza wodna w godzinach popołudniowych jeszcze jednej pary pociągów osobowych względnie dodania wozów osobowych pociągów węglowych, oraz przesunięcia trasy pociągów Nr. 6053 i 6054 o parę minut celem uzyskania połączenia do Kralewa i z Kralewa.

IX.

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by wszedł w porozumienie z c. k. Rządem względem spożytkowania statystyki kolejowej i pocztowej dla celów statystyki handlu Galicyi, zwłaszcza handlu zewnętrznego, a ewentualnie przedstawił Sejmowi odpowiednie wnioski.

X.

Sejm wzywa c. k. Rząd, by w ten sposób zreformował rachunkowość i statystykę kolejową, iżby dawała ona dokładny i szczegółowy obraz ruchu towarowego i osobowego, oraz wyników finansowych nie tylko całej sieci, lecz także poszczególnych jej zwartych terytoriów.

XI.

Z uwagi na okoliczność, że przy sposobności upaństwowienia kolei Staatseisenbahngesellschaft, Nordwestbahn i Süd-Norddeutsche-Verbindungsbahn Rząd zamierza skutecznie t. zw. reformę taryfową, z uwagi dalej, że zachodzi obawa poważna, iż ta reforma będzie w rzeczywistości znacznym podwyższeniem obowiązujących taryf kolejowych, z uwagi, że żaden kraj koronny nie ma tak niekorzystnego położenia geograficznego jak Galicya, z uwagi, iż warunki produkcji są wogóle w Galicyi trudniejsze jak w ościennych krajach koronnych, wzywa się c. k. Rząd, ażeby przy układaniu nowej taryfy uwzględnił te szczególne stosunki i ułożył taryfę odpowiednią dla produkcji galicyjskiej, w tak trudnych warunkach walczącej.

XII.

Sejm wzywa c. k. Rząd, aby przez rychłe ulepszenie, rozszerzenie i pomnoże-

nie urzędzeń stacyjnych, zwłaszcza zakładów ranżowania, torów, magazynów i t. p. w Galicyi, w szczególności we Lwowie, Krakowie, Rzeszowie, Trzebini, Oświęcimiu, Białej, Żywiec, Drohobycz, Borysławiu i t. d. przyczynił się do przyspieszenia obrotu wagonów towarowych, a tem samem wogóle do istotnej poprawy stosunków ruchu frachtowego.

XIII.

Sejm wzywa c. k. Rząd, by nie dopuszczał do ogalacania północno-wschodniej sieci kolei państwowych z wagonów towarowych na rzecz linii zachodnich, lecz by w rozdziale parku wogóle, oraz we wszelkich fazach dyrygowania wozów sieć północno-wschodnią znajdowała uwzględnienie, odpowiadające faktycznym potrzebom.

XIV.

Wzywa się c. k. Rząd, aby z okazji reorganizacji c. k. zarządu kolei państw. wziął pod przychylną rozwagę przydzielenie szlaków c. k. kolei północnej w Galicyi, leżących wraz z jej kolejami lokalnymi w Galicyi, władzy kolejowej z siedzibą w kraju.

XV.

Sejm wzywa c. k. Rząd, by przyznał funkcyonaryuszom autonomicznym co do cen jazdy osobowej te same ulgi, które przysługują funkcyonaryuszom państwowym.

Izba uchwała łącznie rezolucyę VI. do XV. komisji, a między temi rezolucyę XII. z poprawką p. Halbana, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

XVI.

Wzywa się c. k. Rząd, aby przy każdym pociągu pospiesznym prowadził odpowiednią do frekwencji ilość wozów III. klasy.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą rezolucyą komisji.

Przemawia p. Stojałowski i stawia poprawkę następującą:

na końcu dodać słowa: „i wziął pod rozwagę zaprowadzenie IV. klasy przy pociągach zwyczajnych“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba popiera poprawkę p. Stojałowskiego.

Izba uchwała rezolucyę XVI. komisji, a oddzielnie uchwała poprawkę p. Stojałowskiego.

Sprawozdawca czyta:

XVII.

Wzywa się c. k. Rząd, aby obniżył czynsz dzierżawy za restauracyę kolejowe i w ten sposób umożliwił lepszą obsługę publiczności przez podanie zdrowych potraw.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad rezolucyą XVII. komisji.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą poprawkę:

Wzywa się c. k. Rząd, ażeby rozciągnął ścisły nadzór nad restauracyami kolejowymi... zamiast słów „obniżył“ do „kolejowe“.

Izba popiera tę poprawkę p. Stojałowskiego po odczytaniu jej przez Marszałka.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca oznajmia, że przyjmuje poprawkę p. Stojałowskiego.

Izba uchwała rezolucyę XVII. komisji, wraz z poprawką p. Stojałowskiego, wobec czego uchwalona rezolucyja odczytana poprzednio przez Marszałka opiewa:

XVII. Wzywa się c. k. Rząd, aby rozciągnął ścisły nadzór nad restauracyami kolejowymi i w ten sposób umożliwił lepszą obsługę publiczności przez podanie zdrowych potraw.

Sprawozdawca czyta:

XVIII.

Wzywa się e. k. Rząd, aby e. k. Dyrekcye kolejowe zobowiązały przedsiębiorców utrzymujących na większych stacjach kolejowych czytelnie do przechowywania odpowiedniego zapasu znaczków pocztowych dla drobnej sprzedaży.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną nad rezolucją XVIII. komisji.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą poprawkę:

Po słowie „sprzedaży“ dodać słowa „i żeby na większych stacjach kolejowych, a w szczególności w Krakowie, zaprowadził ekspozytury pocztowe dla wygody publiczności“.

Izba popiera tę rezolucję p. Stojałowskiego po odczytaniu jej przez Marszałka.

Przemawia p. Bandrowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i przyjmuje rezolucję p. Stojałowskiego.

Izba uchwała rezolucję XVIII. komisji wraz z poprawką p. Stojałowskiego, przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

XIX.

Wzywa się e. k. Rząd, aby na stacjach kolejowych i w pociągach kolejowych na szlakach galicyjskich utrzymywał należyty porządek.

Marszałek czyta następującą poprawkę do rezolucji XIX. komisji, wniesioną przez p. T. Starucha: „i żeby na kolejach w Galicyi był używany tylko park kolejowy w dobrym stanie“.

Izba popiera tę poprawkę p. T. Starucha.

Marszałek otwiera rozprawę nad rezolucją XIX. komisji i poprawką p. T. Starucha.

Przemawia p. Stojałowski i stawia następującą poprawkę: i „czystość tudzież w razie większej liczby podróżynych dodawał potrzebne wozy“.

Izba popiera tę poprawkę p. Stojałowskiego.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca oznajmia, że przyjmuje poprawki pp. T. Starucha i Stojałowskiego.

Izba uchwała rezolucję XIX. komisji wraz z poprawkami pp. Stojałowskiego i T. Starucha, przyjętymi przez p. sprawozdawcę.

Sprawozdawca czyta:

XX.

Wzywa się e. k. Rząd, aby na liniach galicyjskich powiększył istniejące i utworzył nowe magazyny dla transportów mięsa.

XXI.

Sejm wzywa e. k. Rząd, by przez odpowiednie inwestycje na linii kolei lokalnej Tarnopol-Zbaraż (ochrony śniegowe, ładowanie bydła i t. d.) umożliwił należyte funkcjonowanie tej kolei.

Izba bez rozprawy i łącznie uchwała rezolucje XX. i XXI. komisji.

Marszałek odczytuje następującą rezolucję p. Schätzla:

Wzywa się e. k. Rząd, aby w razie dalszego opóźnienia w otwarciu ruchu na linii kolejowej Lwów-Brzeżany-Podhajce wprowadził niezwłocznie przynajmniej ruch na przestrzeni tej linii Potutory-Brzeżany.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i oznajmia, że przyjmuje rezolucję p. Schätzla.

Izba uchwała powyższą rezolucję p. Schätzla.

Marszałek odczytuje następującą rezolucję p. Stapińskiego:

Sejm wzywa e. k. Rząd, aby posłom wybranym na Sejm krajowy w Galicyi u-

dzielił na liniach kolejowych Galicyi, a to tak własnych — jak i w jego zarządzie będących — tych samych zniżek, ułatwień i udogodnień, jakie mają posłowie Rady państwa.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca oznajmia, że przyjmuje tę rezolucyę p. Stapińskiego.

Izba uchwała rezolucyę powyższą p. Stapińskiego.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Juliana Brunickiego:

Wzywa się c. k. Rząd, by w sposób stosowny a energiczny wystąpił przeciw gospodarce kartelowej, a specjalnie przeciw gospodarce kartelu żelaznego, dążył do zmuszenia kartelu do stosownej zniżki ceu żelaza wogóle, a specjalnie szyn kolejowych, a gdyby to było bezskutecznem, by przystąpił do zakupu i sprowadzenia szyn z fabryk zagranicznych.

Marszałek otwiera rozprawę nad tą rezolucyą p. Brunickiego.

Przemawia p. Stojalowski.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca i wnosi o odesłanie tej rezolucyi do komisji kolejowej.

Przemawia p. J. Brunicki i oznajmia, że zgadza się na odesłanie swej rezolucyi do komisji kolejowej.

Przemawia p. Stojalowski i stawia formalny wniosek o odesłanie rezolucyi p. J. Brunickiego do komisji kolejowej z poleceniem zdania sprawy na bieżącej sesyi.

Izba uchwała wniosek formalny p. Stojalowskiego o odesłanie rezolucyi p. J. Brunickiego do komisji kolejowej z poleceniem sprawozdania w ciągu bieżącej sesyi.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Halbana:

Wzywa się c. k. Rząd, aby celem udogodnienia komunikacji między Lwowem a Drohobyczem i Boryslawiem, oraz mię-

dzy Lwowem a Ławocznem i Pesztem zaprowadził pociągi pospieszne na linii Lwów-Ławoczne z odgałęzieniem z Stryja do Drohobycza i Boryslawia.

Po zamknięciu rozprawy p. sprawozdawca oznajmia, że przyjmuje tę rezolucyę p. Halbana.

Izba uchwała tę rezolucyę p. Halbana przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Marszałek odczytuje następującą rezolucyę p. Bandrowskiego:

Wzywa się c. k. Rząd, aby wprowadził bezpośrednią jak najkrótszą komunikacyę między Krakowem a Warszawą.

Po zamknięciu rozprawy oznajmia p. sprawozdawca, że przyjmuje tę rezolucyę p. Bandrowskiego.

Izba uchwała tę rezolucyę p. Bandrowskiego przyjętą przez p. sprawozdawcę.

Następuje:

Sprawozdanie komisji podatkowej o sprawozdaniu Wydziału krajowego w przedmiocie czasowego uwolnienia nowych domów w Buczaczu od dodatków gminnych i powiatowych.

Sprawozdawca p. Schätzel uwolniony na wniosek sekretarza p. Urbańskiego od czytania sprawozdania, odczytuje następujące wnioski komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić załączony projekt ustawy.

U s t a w a

z dnia o czasowym uwolnieniu nowych domów w Buczaczu od dodatków gminnych i powiatowych do podatku domowo-czynszowego i domowo klasowego.

Za zgodą Sejmu Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi, z Wielkiem Księstwem Krakowskiem postanawiam, co następuje:

Art. I.

Nowe domy w m. Buczaczu, które zostaną zbudowane w latach 1908 i 1909, u-

walnia się od dodatków gminnych i powiatowych do państwowego podatku domowo-czynszowego i domowo-klasowego na taki sam okres czasu, na jaki te domy uzyskają uwolnienie od państwowego podatku domowo-czynszowego i domowo-klasowego.

Art. II.

Nowe domy, które w latach 1900 włącznie do 1903 zbudowane zostały, uwalnia się od dodatków gminnych, nowe domy, które zostały zbudowane w latach 1904 włącznie do 1907, od dodatków gminnych i powiatowych do państwowego podatku domowo-czynszowego i domowo-klasowego, i to mianowicie tak za czas ubiegły, jak również i na przyszłość na taki sam okres czasu, na jaki domom tym przysługuje czasowe uwolnienie od państwowego podatku domowo-czynszowego i domowo-klasowego.

Art. III.

Właściciele domów wymienionych w Art. I. i II. są natomiast obowiązani w czasie, w którym owe domy w myśl artykułu I. i II. tej ustawy korzystają z uwolnienia od dodatków gminnych, względnie od dodatków gminnych i powiatowych do państwowego podatku domowo-czynszowego i domowo-klasowego, uiszczać dodatki gminne, względnie dodatki gminne i powiatowe do 5 procentowego podatku, który z mocy §. 7. ustawy z 9. lutego 1882 Dz. p. p. Nr. 17. bywa przepisany budynkom, uwolnionym czasowo od podatku domowo-czynszowego.

Art. IV.

Ustawa niniejsza nie narusza postanowień §. 43. ustawy drogowej z 5. lipca 1897 Dz. u. kr. Nr. 43. względnie §. 25. ustawy drogowej z 10. grudnia 1907 Dz. u. kr. Nr. 155.

Art. V.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.

Art. VI.

Wykonanie tej ustawy poruczam Mojemu Ministrowi spraw wewnętrznych i Ministrowi skarbu.

Marszałek otwiera rozprawę ogólną.

Przemawia p. Winniczuk i stawia poprawkę, aby w art. I. wyeliminować słowo „i powiatowych“.

Izba popiera poprawkę p. Winniczuka.

Po zamknięciu rozprawy przemawia p. sprawozdawca.

Izba przystępuje do rozprawy szczegółowej.

Sprawozdawca czyta :

Art. I.

Nowe domy w m. Buczaczu, które zostaną zbudowane w latach 1908 i 1909, uwalnia się od dodatków gminnych i powiatowych do państwowego podatku domowo-czynszowego i domowo-klasowego na taki sam okres czasu, na jaki te domy uzyskają uwolnienie od państwowego podatku domowo-czynszowego i domowo-klasowego.

Po zamknięciu rozprawy i rzeczeniu się głosu przez p. sprawozdawcę Izba uchwala art. I. z opuszczeniem słów „i powiatowych“, następnie przystępuje Izba do głosowania nad słowami „i powiatowych“.

Marszałek konstatuje brak kompletu dostatecznego do powzięcia uchwał w Izbie.

Marszałek wzywa sekretarzy do odczytania złożonych wniosków i interpelacyj.

Sekretarz p. p. Urbański, a następnie Skwarko odczytują zgłoszone wnioski i interpelacje, które opiewają :

W n i o s e k

posła Jana Bisa i tow. w sprawie udzielenia soli kamiennej gminom powiatu Nisko.

Ponieważ długie śloty, grady i wylewy zniszczyły wszystkie plony, a pasza dla by-

dła w całości została zniszczona, że gospodarstwom, które zajmują się chowem bydła, grozi ruina, dlatego

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Wzywa się c. k. Rząd o wydanie gminom powiatu Nisko soli kamiennej dla bydła jak najrychlej.

Wnioskodawca:
Jan Bis

Stojałowski, Stapiński, Skołyszewski, Cieluch, Styła, Krężel, Myjak, Bojko, Ptak, Jedynak, Lewakowski, Kędzior, Sandulak, Swed.

I n t e r p e l a c y a

posła Jana Cielucha i tow. do Wysokiego c. k. Rządu w sprawie zorganizowania szkoły ludowej w Stróżach wyżnych w pow. grybowskiem z dwuklasowej na cztoroklasową.

Gmina Stróże wyżne wybudowała swoim kosztem szkołę w takim rozkładzie, aby mogła pomieścić cztery klasy.

Nauka w teje odbywa się od lat 8, a gmina wniosła podanie w roku 1907 na ręce posła Huzy, któryby przedstawił Wysokiemu Sejmowi potrzebę zorganizowania teje na 4-ro klasową, jednak c. k. Rada szkolna krajowa żądaniu odmówiła ze względu na brak sił nauczycielskich.

Ponieważ liczba dzieci w miarę przepisów c. k. Rady szkolnej krajowej jest odpowiednią, a rodzicom, którzy chcą dalej do szkół dzieci posyłać, robi się wielkie trudności, bo jak się pokazuje, że z tej gminy uczęszcza przeszło 30 dzieci do Grybowa, oddalonego o 5 kilom., gdzie dziecko pie szo robi dziennie 10 klm., to przy takiej męczarni odniechce się dziecku nauki.

Wobec tego zapytują podpisani:

1) Czy istnieją w rzeczywistości jakiegokolwiek przeszkody ustawowe niedozwalające przekształcenia rzeczzonej szkoły na 4 klasową?

2) Kiedy c. k. Rada szkolna kraj. uczyni zadość słusznym żądaniom ludności przez przekształcenie szkoły 2 kl. na 4 klasową w Stróżach wyżnych?

Interpelant:
Jan Cieluch w. r.

Stapiński, Bernadzikowski, Krężel, Witos, Długosz, Styła, Jedynak, Kędzior, Ptak, Bis, Cipser, Bojko, Jampolski, Stefczyk.

I n t e r p e l a c y a

posła Skołyszewskiego i towarzyszy do J. W. Pana Komisarza rządowego w sprawie regulacji rzeki Raby.

Włościanie z Targoszyny w pow. myślenickim wnieśli przeciw projektowanym robotom regulacyjnym w gminie Targoszyna rekurs do c. k. Ministerstwa spraw wewnętrznych, a to w celu wytyczenia w innym miejscu koryta rzeki Raby. Rekurs już przeszło rok leży w Ministerstwie, roboty nie są wykonane, woda, wylewając w tej gminie zwyczajnie 3 razy do roku, czyni ogromne spustoszenia, zasypując szutrem i żwirem pola, zrywając urodzajne grunta, niszcząc plony rolne.

Potrzeba prędkiego załatwienia rekursu jest wielką, wobec tego podpisani zapytują J. W. Pana komisarza rządowego, co zamierza uczynić, ażeby odpowiedź Ministerstwa spraw wewnętrznych przyspieszyć?

Interpelant:
Skołyczewski w. r.

Bernadzikowski, Bis, Jampolski, Cieluch, Makuch, Jedynak, Witos, Myjak, Lewakowski, Kleski, Cipser, Wasung, Stapiński, Styła, Żardecki.

W n i o s e k

posła Antoniego Starucha i tow. w sprawie przejścia na kraj powiatowej drogi Ustrzycki dolne-Lutowiska aż do Cisny.

Powiat liski leży cały w górskiej okolicy, jest bardzo wielki i posiada liczne

drogi powiatowe i gminne, które prowadzą po większej części popod góry i przez rozmaite potoki i góry, więc podczas ulęwy i słoty są te drogi często przez wody zrujnowane, a co najważniejsze, że mosty często woda zabiera. A że powiat liski jest nadzwyczaj biedny, bo ludność mieszkająca w górach żyje po większej części z dziennego zarobku, dlatego tak ubogi powiat nie jest w możności te rozmaite drogi na własny koszt w dobrym stanie utrzymać. Przejęcie tej drogi na kraj i przebudowanie jej na drogę krajową przyczyniłoby się w wysokiej mierze do ułatwienia komunikacji w górskiej okolicy, jak również do polepszenia położenia ekonomicznego i gospodarczego wszystkich mieszkańców tej okolicy, dlatego podpisani wnoszą:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Uznaje się za krajową drogę z Ustrzyk niżnych prowadzącą przez Lutowiska aż do Cisny i przejmuje się tę drogę na rachunek funduszu krajowego.

Wnioskodawca:

A. Staruch w. r.

T. Staruch, Oleśnicki, Skwarko, Dumka, Winniczuk, Sandulak, Kurowiec, Kiweluk, Hanczakowski, Korol, Krysowaty, Szwed, Sodomora, Tracz, Lewicki.

I n t e r p e l a c y a

posła dra Kurowca w sprawie nieprawnego ściągania podatków przez egzekutora podatkowego p. Aleksandra Petyka w Kadobnej (powiat Kałusz).

Dnia 15. września przyszedł do gospodarza Izydora Białeckiego egzekutor podatkowy Aleksander Petyk i zabrał jako grabież za zaległe podatki podszski. Na oświadczenie, że podatek za r. 1907 zapłacony, a poświadczenie jest u wójta, powiedział on staremu nadzwyczajnie poważanemu gospodarzowi, liczącemu 71 lat: „Breszesz jak pies“. Gospodarz Izydor Białcki odszukał rzeczywiście poświadczenie zapłaty podatku, a mianowicie, że w dniu

8. września 1907 akt 401/07 pobrano u niego 17 K 05 gr., a jak się następnie okazało w c. k. Urzędzie podatkowym mylnie zapisano na Andrija Jacewa syna Semena i Annę Jaciw ur. Romaniw. Świadkowie na to są: Hryń Andrijew i Iwan Łypak w Kadobnej.

Podpisani zapytują J. E. Pana Namiestnika, czy podobne obchodzenie się z wiejską ludnością egzekutorów podatkowych i to w roku nieurodzajów jest usprawiedliwione — i proszą o stosowne zarządzenia.

Interpelant

Dr. Kurowiec.

Makuch, A. Staruch, T. Staruch, Oleśnicki, Lewicki, Sodomora, Dumka, Hanczakowski, Kiweluk, Skwarko, Tracz, Jampolski, Winniczuk, Sandulak, M. Zajaczuk.

I n t e r p e a c y a

do c. k. Rządu posła Sandulaka i tow. w sprawie nieprawnego urzędowania naczelnika gminy Popielnik pow. Śniatyn.

W gminie Popielniki pow. śniatyńskiego jest naczelnikiem gminy Teodor Atamanczuk, który od dłuższego czasu dopuszcza się wielkich nadużyć na gminnym majątku.

Z tego powodu toczy się przeciw niemu w załotowskim sądzie karne śledztwo w kierunku zbrodni kradzieży, a wobec tego powinien on być na czas śledztwa zawieszony w urzędowaniu.

Ponieważ Teodor Atamanczuk mimo tego urzęduje dalej, a mając władzę w ręku wpływa na tok śledztwa, zapytują podpisani:

1) Czy wiadomy c. k. Rządowi ten stan rzeczy?

2) Czy skłonny jest c. k. Rząd spowodować zasuspendowanie Fedora Atamanczuka w pełnieniu jego czynności urzędowych jako naczelnika gminy?

Interpelant:

Iwan Sandulak.

Hanczakowski, Bis, Dumka, Korol, A. Staruch, T. Staruch, Skwarko, Kurowiec, Winiczuk, Krynicki, Kiweluk, Oleśnicki, Tracz, Krysowaty, M. Zajaczuk.

I n t e r p e l a c y a

posła Sandulaka i tow. do c. k. Rządu w sprawie regulacji potoku w Mikuliczynie.

Potok nadworniański w Mikuliczynie wyrządza mieszkańcom nadbrzeżnym rok rocznie olbrzymie szkody. W bieżącym roku te szkody wynoszą ponad 3.000 kor.

Zapobiedz temu może tylko rychła regulacja tego potoku, o którą gmina Mikuliczyn daremnie od szeregu lat upomina się.

Wobec tego zapytują podpisani:

Czy wiadomym jest c. k. Rządowi ten stan rzeczy?

Czy skłonny jest c. k. Rząd przystąpić jak najprędzej do regulacji jawornickiego potoku?

Interpelant:
Jan Sandulak.

Dumka, T. Staruch, A. Staruch, Sodomora, Olesnicki, Kiweluk, Kurowiec, Krysowaty, M. Zajaczuk, Bis, Hanczakowski, Tracz, Krynicki, Skwarko.

Marszałek oznajmia, że odczytane wnioski umieści na porządku dziennym jednego z najbliższych posiedzeń, interpelacye zaś odstąpi p. Komisarzowi rządowemu.

Marszałek zamyka posiedzenie, naznaczając następnę na dzień 9. października 1908 godzinę 10 przed południem i odczytuje porządek dzienny następnego posiedzenia.

Koniec posiedzenia godzina 2 minut 40 po południu.

Marszałek krajowy:

Stanisław Badeni, w. r.

Sekretarze:

Stanisław Henryk Badeni, w. r.

Zacharyasz Skwarko, w. r.

